

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTAMĂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Cenzurat.

CAMPANII CONDAMNABILE

De atâteaori am avut neplăcerea să ne ocupăm în acest loc de atacurile neloiale și îndrăznețe, pe cari exponenții Bisericii greco-catolice le îndreptau fără odihnă contra ortodoxiei românești.

Acțiunea de reparație istorică față de Biserica națională, plină de rănilor unui trecut vitreg, năzuințele curate pentru reintegrarea ei în drepturile ce i se cuvin pe temeiul misiunii sale covârșitoare în dezvoltarea spirituală a Statului întregit — sunt interpretate de frații din strana stângă ca tot atâtea lovituri date credinței lor. În consecință, i-am văzut din cei din urmă ani ai Unirii politice urcând pe baricadele religioase, ca să ducă pe față sau ascuns un adevărat războiu atât împotriva noastră cât și a Statului acuzat de părtinire inadmisibilă.

Și fiindcă forțele nu erau deloc egale, spre a spera în biruințe necontestate, i-am văzut pe combatanții catolici atacându-și frații ortodocși, de zece ori mai numeroși, nu cu spada cavalerilor nobili, ci cu arma calomniilor vulgare, muiată în vrăsmășie necruțătoare.

Zadarnic am căutat să le demonstrăm absurditatea acestor asalturi confesionale și caracterul lor deplorabil din punct de vedere românesc, căci ele au continuat — sub pretextul unei apărări silite — cu aceeași inverșunare enervantă. Refuzând să înțeleagă adevărul elementar, că Biserica ortodoxă cu trecutul ei milenar și misiunea ei din viitor are o situație *proeminentă* față de celelalte culte, belicoșii adversari au pretenția s'o reducă la același numitor cu o Biserică relativ nouă și mică la număr, comandată de un stăpân străin de neamul nostru. Ba mai mult decât atâtea: îmbătați de mirajul Vaticanului ei ne anunță cu un curaj sfidător că *religia neamului* trebuie înlăturată, ca una netrebnică și înlocuită cu cea *catolică*, uitând că ea este aceea a tuturor *dușmanilor* no-

ștri de ieri și de astăzi.

Astfel în propaganda lor verbală și scrisă din România mare recurg la toate insinuațiile, pervertirile și calomniile spre a înjosi Biserica ortodoxă și a înălța pe cea catolică.

*

Un exemplu viu ni-l servește campania lor împotriva episcopiei ortodoxe din Maramureș. Asmuțați de nunțul Casulo și cardinalul Tisserant, publiciștii uniști au deslănțuit o ofensivă concentrică prin ziarele și revistele de cari dispun, aruncând o ploaie de invective și injurii în obrazul ortodoxiei naționale.

Nici nu știi ce să compătimești mai mult în această proză deslănțită: lipsa de pudoare sau absența de demnitate a unor oameni, cari se scoboară la gesturi de periferie primitivă. „Unirea” și „Cultura creștină” din Blaj nici nu au subiecte mai preferate acum decât cele de ordin ortodox, pe cari le desvultă radioși în articole copioase de instigare și denigrare.

Îndemnul lor a prins și *Agrul* în hora aceasta infamă a patimilor nestăvilite. În *Calendarul* lui de pe 1938 găsești pagini întregi împotriva Bisericii ortodoxe, printre cari o mențiune specială se cuvine articolului *Românism și ortodoxie*, semnat de un oarecare profesor Augustin Cosma. De mult nu ne-a fost dat să citim o îngăimare mai confuză și mai mincinoasă decât această elucubrație leșinată, ce ar condamna și pe un elev de liceu la repetarea clasei. Ci că *ortodoxia* autentică se găsește în Biserica *Blajului*, pe când a noastră nu este decât una *slavo-ungaro-săsească*. Blajul a fost totul în trecut, pe când Bucureștiul, Iașul, Sibiu, Brașovul nu contează în dezvoltarea *românismului*. *Mircea cel Bătrân* și *Vasile Lupu* n'au fost de loc promotori ai credinței neamului, ci niște *slavizanți* autentici. Iată, cum se rectifică istoria națională, de intuiția năntângă a Augustinului nostru!

Dar asta ar fi prea puțin. În numărul 1 a. c. al revistei *Agrul* din Cluj descoperim o serie nouă de divagații polemice, unde se împletesc într'un amestec bizar erezii istorice cu afirmații dezolante, exagerări puerile cu falsificări grosolane, toate cu tendința expresă de a înălța biserica *uniată* și a umili pe cea *ortodoxă*.

Se pretinde, că *deosebirea* de confesiune la Români n'ar fi un motiv de slăbire a unității naționale și sufletești, ca în acelaș articol să se susțină imediat, că e desigur uai favorabil în toate privințele, ca și neamul românesc să aibă o *singură* Biserică. Totuș această Biserică *unică* nu poate fi aceea în care ne-am născut și am trăit 18 veacuri, ci cea recentă, impusă de Habsburgi unei fracțiuni românești, pentru motivul uluitor... că ea deține în mod genuin credința Bisericii universale din primele 10 veacuri creștine. Adică, aflăm acum, că în epoca de aur a creștinismului sfinții Părinți credeau în: purgator, filioque, azime și primat papal. Vedeți, așa se propagă *adevărul* de către ostașii imaculați ai Bisericii greco-catolice!

Iar sub raport *național* tot ei i se datoresc inițiativele și meritele capitale, proslăvite de analele neamului românesc de-a lungul dezvoltării lui. Toate actele celebre, inclusiv unirea dela 1 Decembrie 1918 din Alba-Iulia, sunt opera bărbaților greco-catolici, cari au fost toți foarte geniali și providențiali în raport cu mediocritățile ortodoxe de talia unui Miron Costin, Constantin Brâncoveanu, Șerban Cantacuzino, Gheorghe Lazăr, Andrei Șaguna, Mihail Eminescu, Emanoil Gojdu, Parteniu Cosma, Vasile Goldiș, Octavian Goga, N. Iorga, etc.

Cine a dat strălucire mai mare *Încoronării* dela Alba-Iulia, afirmând solidaritatea ei indestructibilă cu simbolul neamului românesc, decât iarăși Biserica *uniată*, ai cărei Arhieri

„Feriți-vă de profeții mincinoși, cari vin la voi în haine de oi, iar pe dinlăuntru sunt lupi răpitori. După roadele lor îi veți cunoaște. Au doară culeg oamenii struguri din scăieți ori smochine din ciulinii?”

Matei 7, 15—16.

— la porunca Vaticanului — au refuzat să intre în Catedrala ortodoxă, unde se găsea *Regele liberator!*

*

Cu astfel de concepție nu-i mirare că în acelaș număr al *Agrului* păr. prof. Alex. Ciplea, își permite să încadreze reînviata episcopie ortodoxă a *Maramurașului* printre *nenorocirile* acestui pământ românesc afirmând că cea dintâi a fost *tăvălugul rusesc* din veacul XIV, a doua *tăvălugul evreesc* și cea de a treia *tăvălugul bizantin* adică al Bisericii *naționale* în care se închină și Regele țării.

Credeți poate, că autorul a terminat debitând această insultă? Doamne-fereste. El ține să mai dea o lovitură de copită Bisericii ortodoxe, scriind negru pe alb: „În 1842 guvernul maghiar puse termen de 10 ani pentru a introduce *limba maghiară* în școlile și administrația Bisericii românești din Ardeal. *Șaguna și Sibiu s'au supus*. La Blaj însă maghiarii au găsit o *împotrivire dâră*.”

Afirmația este pur și simplu o *falsificare* ordinară. Mai întâi, *Șaguna* a venit în fruntea eparhiei ardelene abia la 1846, deci o contradicție cronologică lamentabilă. Al doilea, Blajul luându-se după o știre necontrolată alui Papiu Ilarian, și-a făcut o plăcere diabolică să răspândească contra lui *Șaguna* acuza, că ar fi introdus în 1848 practica redactării proceselor verbale consistoriale în limba maghiară. Cel mai desăvârșit biograf al nemuritorului Arhieru, prof. I. Lupaș, a spulberat această acuză în broșura sa dela 1909 „*Un răspuns detractorilor lui Șaguna*.” Aici se spune textual: „că *Șaguna* ar fi introdus, de dragul lui Kosuth, limba maghiară ca limbă protocolară a Consistorului din Sibiu — e un *neadevăr sfruntat*. În arhiva Consistorului s'au păstrat, slavă Domnului, toate protocoalele ședințelor consistoriale din 1848 și câteva chiar dinainte de acest an. *Nu se găsește însă absolut nici un șir unguresc în vre-unul din ele*.”

Iată adevărul istoric!

În schimb să arătăm noi, unde era atmosferă unguerească tocmai în această vreme. Al. Papiu Ilarian — istoric uniat — ne dă următoarele informații stupefiantă în *Istoria Românilor din Dacia superioară* tipărită la 1852:

„In curtea Episcopului Leményi, care la anul 1830 a ținut predica unguerească la moartea Episcopului I. Bob în *biserica mitropoliei din Blaj*, în curtea Episcopului nu mai auzai altă limbă decât cea unguerească, încât se și numea *Kis Magyarország*. Locuitorii curții acesteia nu se salutau altfel decât cu unguerescul: *alászolgája*, cum zice un corespondent de atunci în *Gazeta de Transilvania*.”

„In *Seminarul* teologilor din Blaj... teologii cari de frica carentei nu vorbeau românește, dar nici latinește de ura ce-o aveau către această limbă de când mâncase bătaie pentru hic nomen laudabile, *vorbiau mai bucuros unguerește*, și unguerismul atât de tare apucase în Seminar pe la anul 1833, încât afară de cântările cele prescrise, nu auziai alte cântece naționale

în Seminar fără numai *Kis-Komárom, Nagy-Komárom*...”

„*Limba unguerească începuse a se introduce chiar și în administrațiunea internă a Bisericii românești*. Episcopul Leményi pe la anul 1841 a cerut voie dela guvernul transilvan de a tipări în limba unguerească niște cărți liturgice românești. La episcopia Blajului mergeau multe instanții dela români scrise unguerește, știind suplicanții prea bine, că nu fac cu aceasta un lucru neplăcut nici Consistorului, atât mai puțin Episcopului. Unii protopopi începuseră a duce și protocoalele în limba maghiară.” (Vol I. p. 105—107).

Prin urmare, cititorii au puțința să se edifice complet unde grasă pecinginea maghiarismului: la Sibiul lui Șaguna sau în Blajul lui Leményi.

Cazul falsificatului ne arată însă înc'odată la ce arme condamnabile sunt în stare să se coboare greco-catolicii noștri, în acțiunile lor desperate contra *Bisericii naționale*.

E rușinos și degradant să te vezi în fața unor asemenea adversari!

despre semnificația profundă a curajului de arhangheli, care i-a dus la suprema jertfă pentru Hristos și Latinitate, încât s'ar putea alcătui o bibliografie.

Biserica admiră în ei, pe creștinii militanți pentru ortodoxia activă și eroii cari s'au jertfit pentru Hristos. „*Așa am înțeles eu sensul vieții. Am iubit pe Hristos și am mers bucuros la moarte pentru El.*” Înalta ecumenicitate creștină și națională, îi face să se rupă de tot ce e pământean și material și cu un eroism de proporții epice, aduc ca supremă jertfă propria lor viață.

Comemorând pe Ionel Moța și Vasile Marin, vom vorbi ceva despre scrisul lor. Ion Moța, crescut în familie preotească, își face apariția în publicistică cu articole publicate în „*Libertatea*” părintelui său din Orăștie. Ca student traduce „*Protocoalele înțelepților Sionului.*” Scrie diverse articole în ziare naționaliste. Militează pentru orientarea generației tinere spre Hristos, care e calea, adevărul și viața. Ia doctoratul în drept la Montpellier,

cu o teză despre Societatea Națiunilor. Despre Societatea Națiunilor scrie și o broșură românească. Cea mai importantă carte a lui Ionel Moța e „*Cranii de lemn*”, care cuprinde articolele publicate între 1922—1935. Postum i-au apărut două broșuri: 1. *Testamentul lui Ion Moța* care conține scrisori trimise din Spania. 2. *Scrisoare către tineretul cuminte.*

Vasile Marin își face apariția în publicistică cu articole publicate în ziarul „*Cuvântul.*” Scrie diverse articole în „*Cuvântul Argeșului*” și în alte ziare. Ca jurist a studiat de aproape doctrina fascistă, despre care a scris o carte de pătrundere adâncă (care i-a servit și ca teză de doctorat). Anul trecut i-a apărut frumoasa carte „*Crez de generație.*”

Prin Ionel Moța și Vasile Marin, biserica a pierdut doi mireni cari militau pentru ortodoxie (așa cum ar voi F. O. R.-ul să militeze cât mai mulți). Prin moartea lor eroică pentru Hristos, Biserica noastră a câștigat doi martiri cari nu vor fi uitați niciodată.

INFORMAȚIUNI

Ziua de 24 Ianuarie la Cluj. Praznicul Unirii Principatelor a fost sărbătorit în Cluj cu acelaș elan românesc din anii precedenți. La Catedrală s'a slujit la ora 11 a. m., o doxologie de către P. C. consilieri eparhiali Seb. Stanca, Laur. Curea, prof. A. Buzdug, preoții Fl. Murășan și I. Nicoară, diaconii V. Bogdan și An. Scurtu.

Răspunsurile le-a dat corul mixt al Episcopiei. A vorbit cu avânt despre însemnătatea zilei pâr. prof. A. Buzdug.

Au fost de față toți capii de autorități civile și militare, cum și un public ales și numărös.

Decorarea Marelui Voevod Mihai. Prin Înalt Decret regal Măria Sa marele Voevod Mihai a fost decorat de Suveran cu *Medalia maritimă* cl. III, pentru că la bordul crucișătorului Regina Maria în navigație spre Pireu (Grecia), fiind surprins pe Marea neagră de un puternic uragan, pe care a trebuit să înfrunte timp de 32 ore, a rezistat hotărât, calm și cu un curaj mai presus de orice laudă și sfidând orice pericol, a dat dovadă de calități, cari au fost cel mai înălțător exemplu pentru întreg echipajul. Suntem mândri, că țara are un Prinț moștenitor cu asemenea virtuți alese.

O intervenție a Bisericii. Sinođul Permanent al Bisericii noastre a făcut o intervenție motivată pe lângă

DUPĂ UN AN...

În 13 Ianuarie s'a împlinit un an de când pe frontul spaniol, au murit eroic pentru Hristos și latinitate, doi reprezentanți de elită ai tinerei generații Ionel Moța și Vasile Marin. Crescuți în tradiția creștină și națională, vizonari ai unui stat românesc „ca soarele sfânt de pe cer”, au plecat în Spania spre lupta pentru creștinism și împotriva hidrei comuniste ale cărei tentacule au provocat războiul fratricid. Drumul prin Spania și eroismul celor doi martiri ai creștinismului și ai latinității e de-

cris tragic și sublim în cărțile recente ale dlor N. Totu, B. Dobre și N. Dumitrescu-Borza. Figurile lor au devenit legendare. Sunt primii din generația tină, cari au primit mirul eternității. Poeții îi cântă în imnuri înălțătoare. S'au scris atâtea poezii despre ei, încât cred că s'ar putea edita un volum antologic în care să fie adunate. Poetul mioritic, adânc impresionat de moartea eroică a lui Moța și Marin, i-a eternizat în doine și cântece populare. Erudiția a scris așa de mult despre ei și mai ales

FOILETON

Pe drumul desăvârșirii creștine.

Concep creștinismul ortodox drept o supremă putere de viață, care activează neîntrerupt deopotrivă asupra sufletului omenesc, înobilitându-l și ridicându-l spre înălțimile Dumnezeirii, cât și asupra acțiunilor omenesci, imprimându-le caracterul iubirii desinteresate. El este singura forță menită de providență, a turna în conținutul, ființării și manifestărilor de viață individuală și colectivă, esența idealului omenesc. Aceste posibilități inerente lui devin realități palpabile, numai prin libera consimțire din partea omului. Dacă deci specificul vieții sociale contimporane la noi nu este cel urmărit și realizabil prin ortodoxism, nu înseamnă, că acesta ca principiu de viață nu activează, ci că omul zilelor noastre constrâns a-l primi numai prin logica rațiunii superioare, mai bucuros se complăce într'o viață de indiferentism, de ușurătate, în afară de obligațiile viețuirii rigurose controlate.

Doctrina Mântuitorului, încredințată bisericii, puterea harică a sf. taine instituite de el, sunt tot atât de reconfortante, de active pentru suflet azi, ca și la început. Ne lipsește în bună parte înțele-

gerea rostului adânc al vieții, voința, de a deschide ușa sufletului, pentru Intrarea lui Hristos.

Prin ce mijloace poate interveni redresarea vieții, renașterea de care vorbește Mântuitorul în convorbirea cu Nicodem? Se spune adeseori, printr'o intensificare a activității misionare a bisericii. Nu-i de ajuns. Dumnezeiile adevăruri mântuitoare ale lui Hristos, nici un moment n-au încetat a fi propovăduite. Deci nimeni n'a fost lipsit de posibilitatea cunoașterii. Cu toate acestea simpla cunoaștere nu se impune supletelor cu tăria din trecut. Pentru cei mulți a rămas viața religioasă o formă de suprafață, admisă numai sub presiunea respectării tradiției.

Ne lipsește azi exemplul de veritabilă viață creștină, ne lipsesc sfinții, cari în practica de toate zilele să umple forma vieții cu conținut creștin. Nici pe departe puterea cuvântului pentru omul secolului XX, nu creiază convingeri, capabile a corecta și îndruma viața pe planul idealului creștin, precum pilda.

Atâtea contraste cuprind ideologiile moderne, ideologii cari toate bat la poarta sufletului omenesc, atâtea desiluzii au provocat în viața naivilor, cari au încercat să se identifice cu ele, încât omul azi stă pasiv în fața cuvântului. Nenorocirea este, că oameni fără scrupule, spicuind câte ceva din

complexul învățăturii lui Hristos, au căutat s-o discrediteze, înfățișându-o într'o postură puțin corăspunzătoare năzuințelor omenesci după ideal. Omul zilei cere fapte. Înainte de a-și însuși un stil de viață vrea să-l vadă. Să se convingă din formele cuvântului intrupat, de valoarea lui. Îi trebuie misionarismul viu al sfințeniei creștine.

Cerința timpului nostru de altfel nici nu este ceva nou, nu este un simptom de boală, ci cel mult o instinctivă îngrădire în fața răului. Însuși Mântuitorul a stabilit, că chiar și pentru pătrunderea adevărului divin în lume, fapta are mai multă putere decât cuvântul. El însuși este în viața pământescă nu numai un propovăduitor, cât mai mult un practician al vieții creștine. Își începe activitatea nu propovăduind ci trăind conținutul predicii sale. Înainte de a chema omenirea la luptă împotriva păcatului, declară război diavolului prin care a intrat păcatul în lume, și-l învinge obligându-l la supunere în fața lui Dumnezeu. 40 zile în pustia Carantariei după un post istovitor, lipsit de cele mai elementare trebuințe ale vieții omenesci, rezistă întreitei ademeniri diavolești. Stă față în față real, cu întreg ansamblul de mijloace prin cari iadul augmentează în lume răul. Nici satisfacerea trebuințelor trupului pus la grea încercare, nici promisiunea celor mai mari onoruri,

Ministerul Cultelor, în care cere să se ia măsuri pentru modificarea codului civil în sensul ca hotărârile de divorț între soți cununați și religioși să nu fie valabile, dacă Biserica n'a desfăcut și ea căsătoria pe cale canonică.

Remarcând însemnătatea acestei intervenții, socotim că e de datoria presei bisericești și a tuturor organizațiilor noastre s'o susțină prin propaganda lor.

Asociația Clerului la ministerul cultelor. O delegație a Asociației generale a clerului ortodox, compusă din preoții: P. Partenie, N. Nicoreanu, Pavel Guciuja, Rădulescu Dichiu și Nikon Popescu, s'a prezentat la ministerul cultelor, fiind primită de prof. I. Lupaș, ministrul titular. Delegația a prezentat un memoriu cuprinzând dezideratele preoțimei ortodoxe, printre care:

1. Salarizarea clerului să se facă prin analogie cu corpul didactic;
2. Să se controleze gestiunea materială a tuturor părților componente ale bisericii.

Pr. Lupaș a asigurat delegația de tot concursul guvernului, afirmând că preoțimea se bucură de toată considerația și solitudinea sa. Cu atât mai mult cu cât actualul guvern vrea să facă din România un stat național-creștin.

Obligativitatea căsătoriei religioase. Constituția actuală a suprimat obligativitatea căsătoriei religioase prevăzută în Constituția veche dela 1866 (art. 21). Experiența celor 14 ani a dovedit, că s'a făcut o mare greșală, deoarece s'au slăbit resorturile morale ale familiei și prin aceasta ale societății. Guvernul d-lui Oct. Goga este hotărât să redea căsătoriei sfințenia ei de taină, și astfel se anunță că d. prof. I. Lupaș, ministrul cultelor a intervenit la Departamentul justiției pentru modificarea textelor în vigoare.

Ar urma ca pe viitor căsătoriile

civile să nu aibă tărie fără cununia religioasă așa cum prevedea constituția dela 66.

Va fi una din reparațiile cele mai necesare, date de guvernul Goga sentimentului religios al Românilor. O așteptăm cu legitimitate nerăbdare.

Fundațiunea Gojdu. În Monitorul oficial din 21 I. c. a apărut textul Decretului regal de punere în aplicare a convenției dintre România și Ungaria privitoare la aranjarea definitivă a litigiului din jurul Fundațiunii Gojdu. Așteptăm acum să se procedeze de Reprezentanță la distribuirea burselor pe seama studenților meritoși dar săraci.

Lupta contra Concordatului jugoslav. Chestiunea concordatului încheiat între Iugoslavia și Vatican, a fost ridicată din nou cu prilejul congresului bisericii ortodoxe din Iugoslavia, care s'a deschis zilele trecute în Belgrad.

Cei 600 preoți, cari au venit la congres din toate colțurile țării, au prezentat chirișurilor bisericii ortodoxe iugoslave cererea lor unanimă ca lupta contra ratificării concordatului să fie continuată.

Concordatul, cum se știe, a fost ratificat de scupcină, dar până în prezent n'a fost încă prezentat de către guvernul iugoslav pentru ratificare la Senat.

Cu prilejul Congresului preoțesc au avut loc manifestații publice pe străzile Belgradului, cari n'au putut fi împiedecate de poliție. Populația capitalei sârbești este hotărât ostilă concordatului.

O nouă Mitropolie. În pagina bisericii din *Universul* dela 23 I. c. pâr. H. Rovența pledează pentru înzestrarea Olteniei cu o mitropolie, (decă implicat și o nouă episcopie sufragană), o Facultate teologică și școli superioare de agricultură și comerț. Aceasta pentru motivul, că Oltenia e ținutul cel mai românesc și mai capabil de acțiuni creatoare, dar

totuși neglijat complet până acum, dându-se precădere altor provincii. Și ca argument citează Transilvania, care are 5 episcopii și 5 academii teologice, deși populația ortodoxă abia depășește cu ceva pe a Olteniei. Paralela este greșită, deoarece aici noi aveam 3 episcopii încă din epoca maghiară, și cele două noi au fost motivate de situația privilegiată a catolicilor, cari au 11 episcopii. Chiar cu noua Episcopie de Maramureș noi ne găsim mult în inferioritate față de minoritari. Deci să nu se spună, că nevoile religioase ale ortodoxiei din Ardeal au fost satisfăcute. Mai e mult până acolo. Ceeace nu înseamnă de loc, că am fi împotriva sugestiilor formulate pentru înălțarea Olteniei.

O danie călugărească. I. P. S. Patriarh Miron a primit de curând pe seama Patriarhiei o danie frumoasă a călugărului Gherasim Luca dela Locurile Sfinte, constând dintr'un teren de 1500 m² în cetatea Ierihonului. Fapta cuviosului ieromonah este din cele mai pline de tâlc, și nădăduim că după Ierusalim vom izbuti cu timpul să avem o biserică și în orașul biblic, de care se leagă clipe scumpe din viața Mântuitorului.

Școlile Statului și religia mozaică. Ministerul educației naționale a dispus că rabinii nu pot preda învățământul religiei mozaice în localul școalelor de stat.

Elevii evrei vor face cursurile de religie la locuința rabinilor sau în alt local pe care comunitatea evreiască li-l va pune la dispoziție, iar notele obținute de elevi vor fi prezentate direcțiilor școalelor respective.

Unirea dintre biserica anglicană și cea neconformistă. Zilele trecute ziarele engleze au dat un comunicat prin care se anunță că biserica anglicană și bisericile neconformiste vor deveni membrele unei singure societăți eclesiastice vi-

zibile, în urma conferinței dintre fruntașii anglicani și consiliul federal al bisericii libere evanghelice. Prin uniune, tradițiile distinctive ale fiecăreia biserici vor fi păstrate.

Faptul constituie un eveniment important în viața Bisericii anglicane, care iese întărită din această uniune.

Soarta avocaților evrei. Adunarea generală a avocaților creștini din Iași a decis în unanimitate de voturi excluderea unui număr de 200 avocați evrei pentru neîndeplinirea formelor de înscriere în barou, lipsa încetățenirilor, lipsa studiilor și condamnări penale.

Cazurile sunt la fel și în multe alte orașe ale țării, ceeace dovedește că nu-i vorba de loc de persecuția unor cetățeni de treabă, ci de simplii delicvenți de drept comun, prepașiți în România pe vama cucului. Astfel, epurația este necesară și binevenită.

Corespondenții ziarelor streine.

Spre a se vedea, de ce România este rău privită în străinătate, dăm lista corespondenților ei din țară. Toți, fără excepții sunt evrei.

1. Koler, jidan dela Dimineața, — Asociated Press of America.

2. Kovaci, jidan din țară, reprezentând — The New-York Times, The Daily Telegraph and Morning Post.

3. Kover, ungar din țară, pentru United Press, British United Press.

4. Pearlman, jidan din țară — The Daily Express.

5. Luncan, idem — Exchange Telegraph Agency, Daily Mail, International News Service.

Sperăm că guvernul va lua măsurile cuvenite pentru a reduce la tăcere pe acești calomniatori ai țării.

Rectificare. Luăm act cu plăcere de informația „Telegrafului Român” că Muzeul bisericesc din Sibiu instalat în clădirea Academiei Teologice, nu este de dată recentă, ci a

a puterii de stăpânire, nu-l înduplecă a ceda. Printr'o atitudine demnă, îl îngenunche pe Satana, îl face să vadă sfârșitul unei domnii prin uzurpare.

Și până la acest moment, viața lui Iisus este o continuă realizare a adevărilor propovăduite. Se încarnează în trup omenesc, umilindu-se mai mult decât îngerii; se taie împrejur, luându-și asupra și păcatele omenirii, umilindu-se mai mult decât omul, numai pentru a da exemplu de ascultare față de Dumnezeu, și iubire față de oameni. El Dumnezeu absolut, creiator stăpân și guvernator a toate, suferă prigoana și exilul în Egipt, suferă mizeria sărăciei, 39 de ani trăește într'un anonim demn de admirat.

Dupăce cuvântul lui începe să desmorțească sufletele, să le captiveze, să grupeze în juru-i mulțimile dornice de învățătură, dornice de o soartă mai bună, el rămâne același iubitor de Dumnezeu, iubitor de oameni, milos față de nevoile lor, practician al binelui, credincios misiunii sale până la suprema jertfă.

Apostolilor săi le încredințează nu numai învățătura, ci și exemplul vieții sale. Pe lângă comandamentul de a propovădui neamurilor botezându-le, le pune în vedere necesitatea, că așa să lumineze lumina lor înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele lor cele bune, să preamărească pe Tatăl

din ceriuri. Mandatul este transmis tuturor câți de bună voie se încadrează în biserica lui Hristos. Viața creștină prototip, este trăită într'un cerc din ce în ce mai larg, bineînțeles nu în toată plenitudinea inițială. Între creștini începe o cursă de întrecere în a călca pe urmele Mântuitorului. Sămânța bună aruncată în țărâna sufletului omenesc aduce rod înmiit pentru viață. Această nouă viață este misterul puterii de rezistență a creștinismului primar. Ea este altarul nobil care fixează pe tulpina lumii păgâne.

Nu adâncul și frumusețea învățăturii, ci noblețea și superioritatea vieții creștine, este arma cuceritoare a noiei împărății. Cu ea se dă lovitură de grație trecutului crud și împilător.

Apostolii, ucenicii, creștinii, cu toții au înțeles puterea primelor veacuri de influență a vieții pilduitoare. Ori viața pământească a lui Hristos, este tipul desăvârșirii creștine, este sfințenia absolută. Cei ce i-au urmat lui sunt sfinți.

Așadar prin sfinți creștinismul a triumfat. Tot numai prin sfinți se poate afirma și azi ca viață. Provoacăndu-mă la viața sfinților vechi, nu înseamnă, că din gloria trecutului urmează să scoatem elixirul de înviorare al vieții contemporane. Creștinismul nu trăește prin trecutul său. Trăește prin sine și în prezent tot atât de intenziv, ca și

la început. Pentru toate timpurile e ceva nou, ceva neajuns și de neîntrecut. El este în măsură să formeze și azi sfinți, făurindu-și astfel mijlocul de a se impune ca unui factor de conducere în viața socială. Rostul bisericii învățătoare prin toți reprezentanții ei, azi în primul rând este, de a ținea cont de acest postulat al creștinismului activ în lume, de a se identifica în practica de toate zilele cu idealul vieții trăite de Mântuitorul, stimulând astfel în cercurile largi ale credincioșilor urmarea lui Hristos. Ce mare exemplu ne oferă trecutul nostru. Avem nevoie de iscusii cunoscători și propovăduitori ai doctrinei Mântuitorului, dar mai mult avem nevoie de personalități creștine, voințe hotărâte a trăi cuvântul predicat. Tăria ortodoxiei noastre strămoșești, n'avem a o mulțumi unor preoți teologi, iscusii în mănuierea cuvântului cuceritor, maeștrii în pătrunderea subtilităților dogmatice, cât mai mult unor preoți simpli, dar plini de cucernicie și sfințenie.

La aceeași strădanie trebuie să se alăture și toți ceilalți fii ai bisericii. Sfințenia creștină nu este legată de oficiu. Cununa ei poate împodobi pe tot cel ce a primit botezul creștin, indiferent, cultura, rangul social, sau avuția. A deveni sfânt este o posibilitate dată oricărui creștin râvnitor după desăvârșire.

Prof. L. G. MUNTEANU

fost creiat încă în 1921 de către Î. P. S. Mitropolit. Greșala strecurată în știrea noastră din numărul dela 8 l. c. se datorește unei inadvertențe a colaboratorului nostru.

Mulțumire publică. De sărbătorile Nașterii Domnului, părintele Gheorghe Onițiu din Războeni-Cetate prot. Turda, a aranjat o petrecere foarte reușită pentru ajutorarea bisericii ce se zidește în parohia Lunca-Mureșului, prot. Turda. Venitul net a fost de 4390 Lei, sumă frumoasă, cum pe sate nu se prea poate obține. Pe lângă aceasta, mai poartă o colectă, adunând până acuma suma de 5000 Lei.

Având în vedere munca și interesul viu ce-l poartă acest păstor și pentru o biserică din altă parohie, se cuvine să-i aducem o caldă mulțumire și pe aceasta cale. Mulțumirea noastră o adresăm și publicului, care a sprijinit această inițiativă.

Comitetul de construcție din Lunca-Murășului.

BIBLIOGRAFIE

„Revista Teologică” Nr. 1 pe Ianuarie 1938. Redactor Gr. T. Marcu. Cuprinsul: Diacon Grig. T. Marcu: Sus să avem inimile! Prof. univ. C. Petranu: O necesitate: învățământul istoriei artei creștine la Academiiile teologice. Pr. Aurel Radu: Problema sinuciderii. Iconom-Stavr. Lt.-Col. I. Dăncilă: Alte vremuri, aceiași oameni. Pr. I. Constantinescu: Artă și morală. Prot. Gh. Maior: Spre alt duh în învățământul nostru religios din școala primară. Pr. M. Neagu: Predică de Anul nou. Pr. II. V. Felea: Atitudini: Muncitorimea în statul etnocratic. Gr. T. Marcu, S. C., Pr. II. V. Felea și T. Bodogae: Mișcarea literară: Predicile despre statui. Demisia din preoție. Alegerea ierarhilor în Biserica ortodoxă. Anuarul Academiei teologice din Cluj 1935—1937. Fabiola sau biserica din catacombe. Gr. T. M.: Cronică: Intrarea studenților dela Universitatea din Cluj în FOR. Comemorarea patronului Academiei teologice „Andreiane”. Sărbătorirea zilei de 1 Decembrie la Sibiu. Adunarea eparhială a episcopiei Maramurășului. Gr. T. M.: Note și informații.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 341—1938.

CIRCULARĂ

către toate oficiile protopopești și parohiale din eparhie.

Cu circulara noastră Nr. 8324 din 18 Decembrie 1937 am dat dispozițiile convenite pentru săvârșirea alegerilor pe noul period de șase ani în parohiile noastre, stabilind termenele pentru adunările protopopești pe zilele de 1—6 Martie.

Având în vedere, că în aceste zile se vor face și noile alegeri pentru parlament, pentru a înlătura aceste coincidențe, am aflat de bine să amânăm reorganizarea corporațiilor protopopești cu o săptămână și anume colegiile preoțești pentru alegerea membrilor clerici ai adunării protopopești se vor întruni în **8 Martie**, iar adunările parohiale pentru alegerea membrilor mireni ai adunării protopopești se vor ține în **13 Martie**.

Adunările protopopești se vor întruni **Joi în 31 Martie**. Procesele verbale ale acestor adunări se vor înainta Consiliului Eparhial până la cel mult la **10 Aprilie**.

Celelalte dispoziții din circulara Nr. 8324 rămân în vigoare așa cum s'au dat.

Cluj, la 21 Ianuarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 7—1938.

Comunicat.

Consiliul nostru Mitropolitan în ședința sa din 14 Decembrie 1937 a votat un nou regulament pentru parohii, care s'a pus în aplicare imediat în mod provizor până la fixarea lui definitivă și ratificarea prin Congresul Național bisericesc. În linii generale principiile de bază sunt tot cele din Regulamentul vechiu. Organele de conducere ale bisericii noastre îl vor examina și transpune Congresului.

De astădată aducem la cunoștința preoților și enoriașilor noștri dispozițiile cu privire la întregirea parohiilor și anume:

Art. 39 precizează că întregirea parohiilor se face în general prin alegere de către adunările parohiale. În mod excepțional parohul se va institui de Consiliul eparhial prin numire în următoarele cazuri: 1. Dacă o cere însăși adunarea parohială. 2. Dacă interese superioare bisericești, apreciate de Chiriarh și Consiliul eparhial, reclamă suspendarea dreptului de alegere în vre-o parohie și acele interese nu pot fi salvate prin instituire de administrator parohial.

În cazurile de mai sus Episcopul și Consiliul eparhial sunt în drept să suspende dreptul de alegere a parohului într-o parohie și să institue paroh prin numire dacă 1. organele parohiale sabotează alegerea și 2. dacă din prilejul alegerii s'au săvârșit abuzuri prin mijloace de corupție fără a se putea dovedi complicitatea unui candidat.

Atât alegerile cât și numirile se fac pe bază de concurs publicat în gazeta oficială a eparhiei.

Conform hotărârii Consiliului Mitropolitan aceste dispoziții intră în vigoare de acuma. Ceeace aducem la cunoștință oficiilor protopopești și parohiale și enoriașilor, precum și candidaților la posturile de parohi, spre știre și conformare.

Cluj la 22 Ianuarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 239—1938.

Comunicat.

P. S. Sa Episcopul Nicolae din Oradea ne face cunoscut, că arhimandritul Atanasie Popescu starețul Mănăstirii Izbuc (jud. Bihor) din aceea eparhie, a părăsit Mănăstirea, fără știrea și incuviințarea superiorității sale.

Vă invităm, că întrucât s'ar abate pe la oficiul P. C. Tale, să-i puneți în vedere, să se întoarcă la postul său, iar dacă veți avea vre-o știre despre domiciliul său, să ne raportați.

Cluj, la 19 Ianuarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 345—1938.

Comunicat.

Conform avizului Sf. Episcopii ort. rom. Galați, monahul Damian Nenciu dela Mănăstirea Cocos-Tulcea, — a plecat în concediu de 8 zile și nu s'a mai întors la post.

Dacă s'ar abate pe la oficiul P. C. Tale, Vă invităm, să-l îndrumați să se întoarcă la mănăstirea sa.

Cluj, la 19 Ianuarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 401—1938.

Concurs.

Prin aceasta se publică concurs pentru ajutoare din fundația „Andronic” pe seama ucenicilor meseriași ortodocși din cuprinsul Eparhiei Clujului pe anul în curs 1938.

Cererile se vor înainta prin oficiile protopopești Consiliului eparhial până la **1 Martie a. c.**, însoțite de următoarele acte:

1. Extras de botez dela oficiul parohial.

2. Dovață dela oficiul parohial sau dela catehet că urmează regulat orele de catehizație și cercetează biserica.

3. Certificat școlar despre ultima clasă a școlii primare sau secundare.

4. Dovață că este angajat cu contract în regulă la un patron și acest contract este înregistrat la autoritatea industrială în drept.

5. Adeverință dela patron despre purtarea ucenicului.

6. Certificat dela autoritatea comunală despre situația părinților ucenicului.

Cluj, la 25 Ianuarie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 482—1938.

Concurs.

Consiliul eparhial publică prin prezenta concurs, pentru acordarea de ajutoare din fundațiunile:

1. „Manovici” elevilor de liceu cu notă foarte bună, originari din protopopiatul Abrud, Câmpeniși Lupșa.

2. „Vlad”, ajutoare elevilor de liceu și studenților universitari cu nota bună.

3. „Vasile Moga”, un ajutor unui student harnic la drept sau filosofie.

4. „Miron Romanul”, un ajutor unui student în teologie.

Elevii sau studenții doritori a beneficia de aceste ajutoare își vor înainta prin oficiul parohial din localitatea unde se găsește școala cererea însoțită de un certificat al direcțiunii școlare, în care se va dovedi, că este înscris și că a dovedit spor în ultimul an școlar.

Cluj, la 15 Ianuarie 1938.

Consiliul eparhial.

Oficiul Protopopesc ort. rom. Bistrița.

Nr. 24—1938 prot. (2) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Bistrița-Bârgăului de cl. I.* devenită vacantă prin moartea preotului Aurel Monda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Salar dela Stat conform pregătirii.

2. Nefiind case parohiale consiliul parohial va îngriji de locuința coresponsuzătoare.

3. Sesiune parohială, 2 grădini ale bisericii în suprafață de cca 3 jugăre.

4. Veniturile stolare obicinuite.

Doritorii de a ocupa acest post, vor înainta pe lângă cererea instruită cu documentele prescise, și act de învoire dela P. S. nostru Episcop, de-a putea concura la aceasta parohie.

Cererea și documentele, se vor înainta Oficiului protopopesc în termenul legal și concurenții se vor putea prezenta după avizul Consiliului eparhial în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii, cu prealabila noastră incunoștințare.

Bistrița, la 15 Ianuarie 1938.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Bistriței, în înțelegere cu Consiliul parohial din Bistrița-Bârgăului.

Pr. V. Mureșianu, adm. prot.

Nr. 64—1938 Prot. (3) 1—3

Concurs.

Pe baza ord. Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 5501, din 30 Iulie 1937, se publică concurs pentru postul de cantor în parohia *Murgești*, cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Șase jugăre, sesiune cantorală.

2. Stola uzitată.

Candidații își vor înainta cererile cu documentele necesare subsemnatului, oficiu protopopesc. Și cu prealabila incunoștințare se vor putea prezenta în parohie, pentru a cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Tg.-Murăș, la 18 Ianuarie 1938.

Oficiul protopopesc ort. român în conțelegere cu consiliul parohial din *Murgești*.

Ștefan Russu, protopop.

Nr. 175/1938. (1) 2—3

Concurs din oficiu.

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III. *Corna*, din protopopiatul Abrud, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Casă parohială și grădină cu dependențe gospodărești și $\frac{1}{4}$ jugăr de cosit.

3. Onorariile stolare îndatinate.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele de lipsă, se vor înainta Consiliului eparhial în termenul fixat.

Candidații vor prezenta și act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără de care nu vor putea fi luați în candidare.

Candidații cu prealabila incunoștințare a oficiului protopopesc se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Cluj, la 14 Ianuarie 1938.

Consiliul eparhial.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.